

HOLGER LOODUS

18 MOMENTS OF SPRING

KEVADIST HETKE

22.1.-23.4.2023

Kai _____näitus

Holger Looduse isikunäitus **'18 kevadist hetke'** on mitmekülgse kunstniku uute teoste esmaesitlus. Maali- ja meediakunsti valdkonnas tegutsev autor eksponeerib seekord kaht videoinstallatsiooni, millega tutvumine on vormitud terviklikuks ruumikogemuseks. Väljapanek on üles ehitatud spiraalina: vaataja saab seda avastada nagu teokarpi ja leida selle südamest väikese pärli. Vastupidi tänapäeva pidevalt kiirustavale ja hakitud elule püüdleb Loodus aeglustumise poole ning jagab selle kohta ideid ja võtteid ka vaatajaga. Muuhulgas pakub ta, et ühele hetkele võiks keskenduda nii, nagu peituks selles terve

igavik. Kõikehõlmava ja pisut ulmelise atmosfääriga näitusel, mida võimendab heli, ei puudu ka heatahtlik huumor, mis tuletab ühtlasi meelde, et mitte midagi ei tasu võtta liiga tõsiselt.

Sõltumata meediumist, milles need on loodud, sisaldavad Holger Looduse tööd harilikult tubli annust kummastust: see tekib näiteks tavareaalsusesse

mõne kummalise elemendi või atmosfääri lisamise, aga ka alternatiivreaalsuse või -ajaloo situatsioonide konstrueerimise kaudu. Kunstnik teeb seda delikaatselt ja pealetükkimatult, kuid väga osavalt: võttes lähtepunktiks tuttavliki argitegelikkuse, kasvatab ta ebatavalisust samm-sammult, kuni märkamatult avastab vaataja ennast selle tihke ainese sisse valgumas. Holger Loodus valdab eri meediume tehnilise perfektsusega ja kasutab neid sügavalt tunnetatud ja mõtestatud sõnumi edastamiseks: tema teoste veenvus sünnib füüsiliste ja filosoofiliste, esteetiliste ja psühholoogiliste elementide koosmõjul. See meisterlik sugestiivsus avaldub näiteks selles, et Looduse tööd mõjuvad korraka nii loomulikult kui ka fantastiliselt.

Näituse esimene teos, installatsioon **'18 kevadist hetke'** koosneb seitsmeteistkümnest ekraanist, millele projitseeritakse voolava kose vaade. Videot Põhja-Soomes Kullaojas filmitud rohkete astmetega maalilisest kosost esitatakse aga igal ekraanil aina aeglasemalt, kuni lõpuks on meie ees ainult staatiline avakaader. Järk-järgult aeglustuva veevoolu jälgimine paneb meid

tajuma teravamalt iga hetke, mil seda vaatame, ja seega teadvustama paremini oma kohalolu siin ja praegu. Lõpuks muutubki meie ajataju üsna füüsiliseks ja isegi ruumiliseks. Kosk on idamaade kunstitraditsioonis levinud süžee: see ei ole mitte ainult kaunis maaliaines

või pideva muutumise sümbol, vaid ka mediteerimise vahend, koht, kus harrastada või kogeda kontemplatsiooni. Ka Holger Looduse kujutatud kosk on omamoodi mediteerimispiit, mis muudab teadvuse aeglustumise ja

puhastumise konkreetseks füüsiliseks kogemuseks, kus vaatajal on võimalik elada seda kõike läbi koos autoriga kaasahaarava helitransformatsiooni saatel.

Läbinud teose '18 kevadist hetke' keerdraja, jõuame järgmise eksponaadini, mis asub kompaktselt ühel ekraanil.

'**Kohvipaus**' esitab küsimuse praeguse inimese arengu vaatepunktist pigem võimatu olukorra kohta: kas on võimalik mäletada oma sünnihetke? Kui mäletaksime, avaneks meie ees terve igavik, mis ühendaks sünnieelse mineviku emaaüas ja sünnijärgse tuleviku siin maailmas. 'Kohvipaus' on olemuslikke maailmatunnetuslikke küsimusi ja absurdimaigulist huumorit ühendav mõistulugu, mille lõpus raputame veidi pead ja naeratame koos autoriga.

Näituse pealkiri viitab muuseumis nõukogudeaegsele teleseriaalile 'Seitseteist kevadist hetke' (1973, režissöör Tatjana Lioznova), mille esteetiline plaan ei allunud sugugi alati ideoloogilisele sisule. Murdes välja propagandafilmi (pseudo)dokumentaalsusest, kerkis siin esile võltsimatu humanism ja omapärane visuaalne filosoofia, mis on

lähedane selle ajastu 'aeglase kino' pioneeride, näiteks Andrei Tarkovski või Ingmar Bergmani loomekreedole. Kui mitte otseselt sellest kunstipärandist, siis kindlasti tuleks Holger Looduse loomingu juuri otsida sellega seotud ideestikust – veendumusest, et visuaalne

kunst on omaette keel, milles võib kõneleda ka kõige keerulisematel teemadel, ja soovist liikuda tegelikkuse aeglasema mõtestamise poole, kus ühes veetilgas võib peituda terve maailm.

Tekst: Elnara Taidre

Holger Loodus on muusik, maali-, multimeedia- ja installatsioonikunstnik, Eesti Kunstiakadeemia õppejõud. Tema teostele on iseloomulik kummastava, kohati ulmataolise reaalsuse või alternatiivajaloo situatsioonide konstrueerimine. Selleks kasutab ta analüütilisi ja samas poeetilisi-filosoofilisi visuaalseid vahendeid, hüperrealistlikust maalist enda loodud mehhanismide ja videotest ruumilavastusteni. 2018. aastal osales Loodus auhinna Köler Prize nominentide näitusel Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumis, kus pälvis publikupreemia. Alates 2010. aastast on ta esinenud isiku- ja grupinäitustel Eestis, Leedus, Soomes ja Saksamaal, viimased isikunäitused toimusid Tartus Kogo galeriis (2021), Turu Kunstimuuseumis (2019) ja Tallinna Kunstihoone galeriis (2017).

Holger Loodus' solo exhibition **'18 Moments of Spring'** is the first presentation of new artworks by a versatile artist. Loodus, working with painting and media art is showing this time two video installations displayed to provide a comprehensive spatial experience. The exhibition is set up as a spiral: the viewer can explore it like a gastropod shell and find a tiny pearl at the very heart of it. In contrast to the constant haste and fragmentation of contemporary life, Loodus strives to slow down and while doing so, also shares his ideas and methods with the viewers. Among other things, he suggests focusing on a single moment as if it contained an eternity. The exhibition with an all-encompassing and somewhat fantastic atmosphere, amplified by sound, also includes a benevolent humor reminding us that we should not take anything too seriously.

Regardless of the specific medium, Loodus' pieces usually evoke a fair amount of estrangement; for example, the artist may have added a bizarre element or created a weird atmosphere to complement the reality we know so well, or perhaps even constructed an alternative reality or a situation stemming from an alternative history. He does this in a delicate

and non-intrusive, yet extremely intelligent manner; by taking everyday reality as a starting point, Loodus increases the unusual in his work little by little until the viewer discovers they are being slowly swallowed by this thick matter. Loodus has a perfect technical command of different media and he uses these to convey a thoroughly felt and meaningful message: the persuasiveness of his work is born out of an interaction between elements physical and philosophical, aesthetic and psychological. This masterful suggestiveness becomes evident, for example, in the fact that Loodus' works feel simultaneously natural and fantastic.

The first work in the exhibition, the installation titled **'18 Moments of Spring'** consists of seventeen screens, displaying a view of a flowing waterfall. The video of this picturesque multi-step waterfall, filmed in Kullaoja, northern Finland is increasingly slowed down in each of the screens, until we only see the static opening frame. The flow of water, slowed down step by step makes us notice every moment with heightened attention and acknowledge our being present in the here-and-now more than we otherwise would. In the end, our sense of time becomes rather physical and even spatial. In art traditions of the East, the image of a waterfall is used widely: it is not only a beautiful subject for painting or a symbol of constant change but also a tool for meditation, a place to engage in or experience contemplation. Loodus' waterfall is a kind

of meditational image that turns the slowing down and purification of consciousness into a physical experience, which the viewer is able to go through with the artist, accompanied by an engaging sound transformation.

Via the twisting and turning path of *'18 Moments of Spring'*, we

arrive at the next work, displayed compactly on a single screen. **'Coffee Time'** asks a question about a situation that, considering the current state of human development, seems impossible: can we remember the moment we were born? If we could, an eternity would open up to us, connecting the pre-birth past in the womb and post-birth future in this world. *'Coffee Time'* is a parable that brings together essential questions about being in the world and an absurd sense of humor that leaves us shaking our head and smiling along with the artist.

And by the way, the title of the exhibition refers to the Soviet era television series *'Seventeen Moments of Spring'* (1973, directed by Tatyana Lioznova), which espouses an aesthetic logic that does not always follow the ideology of the content. Breaking out of the (pseudo)documentary approach of propaganda films, a genuine humanism and particular visual philosophy break through, akin to the creative creed of the pioneers of 'slow cinema' like Andrei Tarkovsky or Ingmar Bergman. If not directly in this type of artistic legacy, the roots of Holger Loodus' art can be found in a related worldview – a conviction that visual art is an independent language that can be used to address even the most complex of topics and a desire to move toward a slowed down thinking process, where in a single drop of water a whole world can be found.

Text: Elnara Taidre

Holger Loodus is a musician, painter, multimedia and installation artist, as well as a lecturer at the Estonian Academy of Arts. His work is characterized by the construction of strange situations that at times strive toward fantastical realities or alternative histories. In order to do this, he uses analytical and poetic-philosophical visual means – from hyperrealist painting to mechanisms he has constructed himself and from video to staged installations. In 2018, Loodus participated in the exhibition of the Köler Prize nominees at the Contemporary Art Museum of Estonia and was awarded the People's Choice Award. Since 2010, he has exhibited in group and solo exhibitions in Estonia, Lithuania, Finland and Germany, his most recent solo exhibitions took place at Kogo Gallery in Tartu (2021), Turku Art Museum (2019) and Tallinn Art Hall Gallery (2017).

1

18 kevadist hetke 18 Moments of Spring

Installatsioon, HD video loop
17 ekraanil, heli

Installation, HD video loop
on 17 screens, sound

Suurus varieerub
Dimensions variable

2023

2

Kohvipaus Coffee time

HD video, heli
HD video, sound

8'00"

2023

Video esitatakse vaheldumisi
eesti ja inglise keeles.

The video is screened alternately
in Estonian and English.

Trükise kujunduses on kasutatud näituse
inspiratsiooniks olnud visuaalset materjali.

Visual material that inspired the exhibition
has been used in the design of the publication.

Gentlemen gazing at a waterfall (13. saj. / 13th c.)

Tundmatu kunstnik / Unknown artist

Solaris (1972), Rež. / Dir. Andrei Tarkovski

Seitseteist kevadist hetke / Seventeen Moments of Spring
(1973), Rež. / Dir. Tatjana Lioznova

Ugetsu (1953), Rež. / Dir. Kenji Mizoguchi

Kullaoja kosk / Kullaoja waterfall (2022)

Foto / Photo Holger Loodus

Risttuules / In the Crosswind (2014)

Rež. / Dir. Martti Helde

Wavelength (1967), Rež. / Dir. Michael Snow

A Lullaby for the Sorrowful Mystery (2016)

Rež. / Dir. Lav Diaz

Näituse toimkond / Exhibition team

Karin Laansoo, Kadri Laas-Lepasepp, Kadi-Ell Tähiste,
Katrín Tomiste, Kärt Koppel, Maija-Britta Laast

Teksti autor / Text author

Elnara Taidre

Postproduktioon / Post-production

Sander Põldsaar

Näituse kujundus / Exhibition design

Holger Loodus, Tõnu Narro

Tehniline teostus / Installation

Tehniline Direktor: Tõnu Narro, Mihkel Lember +

Marten Esko, Erik Liiv

Graafiline disain / Graphic design

Henri Kutsar

Tõlge / Translation

Keiu Krikmann

Toetajad / Supporters

Eesti Kultuurkapital, Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet,
Vestman Energia, Eesti Rahvakultuuri Keskus, AkzoNobel

Suur tänu / Special thanks

Katrín Enni, Kaie Loodus, Rein Loodus, Georg Kaasik,
Aksel Haagensen, Hilde Methi, Martijn van Nieuwenhuyzen,
Raili Keiv, Tanel Paliale, Andres Teiss, Valge Kuup,
Põhjala pruulikoda, Taavi Laatsit, Taavi Suisalu

